

ЗАПОВЕД № 652-2/15.09.2022 г.

Правилник за устройство и дейност на Детска градина №192 „Лозичка“ - ИЗВАДКА

РАЗДЕЛ VIII

МОДЕЛИ ЗА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВОТА И ДЕЦАТА В ПЕРИОДА НА АДАПТАЦИЯ ОТ СЕМЕЙНАТА СРЕДА КЪМ ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Чл.4 Родителите на новоприетите деца от първа група имат право да изберат модел между Модел за адаптация без присъствието на родител и Модел за адаптация с присъствието на родител

Чл.5 Адаптация без присъствието на родител

(1) Подготовка

1. Подготовката за раздялата започва вкъщи. Подгответе детето и му създайте позитивна нагласа за детската градина. Разкажете за това, което му предстои, когато тръгне на детска градина. Обяснете му по достъпен начин за нещата, които децата правят в детската градина и защо е забавно място, но не го претоварвайте с информация. Важното е детето да разбере, че мама и тати ходят на работа, а неговата работа е да посещава детска градина и да играе с децата. Изключително важно за безболезнената адаптация на Вашето дете е предварителната подготовка в семейството.
2. Отделете достатъчно време сутрин преди тръгването към детска градина, за да не се чувства детето припряно. Периодът на подготовка преди тръгването за детска градина трябва да е приятен както за Вас, така и за Вашето дете.
3. Предварително се запознайте с дневния режим в детската градина, за да направите графика си у дома съвпадащ с този на детската градина. По този начин денят на детето остава същият. На детето трябва да бъде обяснено след кое събитие от деня родителят ще го вземе. След като се наобядва или след като се наспи. Така то няма да е тревожно кога и дали ще го вземат, а ще очаква събитието.
4. Несигурността на родителя може да повлияе на отношението на детето към детското заведение. Разберете дали имате някакви страхове и негативни преживявания, свързани с детската градина или Вие самите се притеснявате от това, че се отделяте от детето си. Децата са сензитивни и ако Вие сте тревожни, то тогава тази тревожност несъзнавано се прехвърля и върху тях. Спокойният родител води до себе си спокойно дете. Желателно е сутрин то да бъде водено от родителя, който е готов да се раздели с него нежно, спокойно, но твърдо и бързо.
5. Не променяйте правилата, които сте въвели при раздяла. Детето има нужда от твърди граници и правила, за да се адаптира бързо. По този начин то се чувства сигурно и спокойно.
6. Необходимо е родителите да отделят между две и пет седмици за адаптация.

(2) Препоръки към родителите

1. Препоръчително е раздялата с мама или татко да бъде бърза и кратка, за да не се разстройва детето допълнително и по-трудно да бъде утешено и успокоено от педагозите в групата.

Когато сте вече в детската градина, кажете на своето дете, че ще остане, за да играе с други деца и ще го вземете по-късно. Детето трябва да знае, че ще остане в детската градина без Вас. Прегърнете го и преди да си тръгнете, помахайте с ръка за „довиждане“, изпратете си „въздушна целувка“.

2. Ако детето има любими предмети у дома, може да ги вземе със себе си в детската градина (Предметът не трябва да е дребна играчка, която лесно да се губи или да се погълне). Това ще бъде в негова помощ при раздялата.
3. Помислете за дрешките и обувките на Вашето дете. Те трябва да са удобни и детето да може само да ги облича/съблича, събува/обува. Това ще му помогне да се почувства сигурно и по-лесно ще приеме новата си социална роля на пораснало дете.
4. Осъществявайте ежедневен контакт с учителите относно това, как се справя детето с новата обстановка. Важно е да се изгради взаимно доверие между служителите и родители.
5. Препоръчително е целодневният престой на детето да е по-кратък, като в първите няколко дни да бъде до обяд (индивидуално за всяко дете).

Вярата на родителите в способността на детето да се адаптира и да бъде щастливо в детската градина, помага и подкрепя детето в тази трудна, но важна стъпка към независим живот.

(3) Прибиране от детска градина

1. Създайте си семеен ритуал при вземането от детска градина. Това може да бъде разходка в парка, игра на площадката, разказване на приказка, пеене на песничка, нещо, което доставя удоволствие на детето.
2. Организирайте срещи с родители и деца от групата на Вашето дете извън детската градина. Зареждането с положителни емоции е от голямо значение за успешната адаптация.

Чл. 59 Адаптация с присъствие на родител

(1) Модел на адаптацията

Разработеният от ДГ № 192 „Лозичка“ модел за „Адаптация с присъствието на родител“ е базиран върху Берлинския модел за адаптация. **Той е преди всичко за деца, които не са посещавали детска ясла. Този модел за адаптация се изпълнява само с новоприетите деца в първа група през съответната учебна година. Прилага се само с един от двамата родители през целия период на адаптация. Моделът НЕ предполага присъствието на двамата родители едновременно или редуването им в периода на адаптация.**

Адаптацията се осъществява поетапно за всички деца в първите групи (поетапно постъпване в групата), като започва на 15 септември и приключва най-късно на 15 октомври. При деца с присъствие на родител тя продължава в рамките на седем дена. Часовете за влизане в групата са 8,00-9,00 и 9,00-10,00 часа. Предварително се уточнява с учителите часа на пристигане на детето с родителя в групата и точно 1 (един) час след влизането в групата те (родителят с детето) трябва да я напуснат.

Моделът се реализира в 5 фази:

1. **Нулева фаза** – работа с родители.
2. **Първа фаза** - Обхваща първите 3 дни от посещението на новопостъпилото дете. Детето идва в детската градина заедно с един родител (обикновено майката като основен обект на привързаност), но може и бащата. Заедно стоят в помещенията на групата точно 1 час (60 мин.), след което заедно си тръгват. Въпреки, че някои деца не желаят да си тръгват след изтичането на първия час, е важно да не бъдат оставяни. През тези първи 3 дни детето се запознава с помещението, с персонала и с другите деца. На първия ден от тази фаза **учителите** в групата следват нормалния ход на дневния режим; наблюдават детето и взаимодействието му с родителя, без да правят опити за сприятеляване с детето. На втория

ден от адаптацията, **учителя** може да започне да общува с него и по своя преценка може да ги включи (родителя и детето) в общи игри. На третия ден се прави същото, както в предходните два дена като в никакъв случай не се прави опит за раздяла.

3. **Втора фаза** – първи опити за раздяла. Тя се реализира според готовността на детето на 4 ден. Между 5 и 20 мин. след пристигане, **родителят казва** на детето, че излиза за малко и скоро ще се върне. Важно е раздялата да бъде съзнателна и родителят да не се измъква незабелязано. Излизането на родителите трябва така да е съобразено, че учителя да може да обърне внимание на детето, чийто родител е излязъл. Предвидени са 4 варианта на реакция на детето и излизането на родителя: 1. Родителят излиза и се завръща след 20 мин; 2. Завръща се след 20-30 мин; 3. Връща се веднага; 4. Изобщо не излиза. Опитът за раздяла трябва да дойде от **родителя**, а не от **учителите**.
4. **Трета фаза** – стабилизиране. От 5-тия ден децата, които успешно са се справили с опитите за раздяла, остават самостоятелно и присъстват в групата до обяд, след което родителя ги прибира. В рамките на още 2 (два) дена децата се оставят в групата до обед.
5. **Четвърта фаза** – финал на адаптацията. След 7-я ден от началото на адаптацияния период присъствието на родителя в детската градина вече не е необходимо.

(2) Работа с родители

Нулевата фаза - започва с подаването на необходимите документи за постъпване в ДГ № 192 „Лозичка“, където родителят попълва **въпросник**, който цели да подпомогне учителите в групата да се запознаят с конкретните специфики за всяко дете: стил на привързаност; темперамент и особености на характера; любими играчки, занимания и начини за успокояване и заспиване; особеностите на семейната структура, които могат да имат влияние върху детето и неговото развитие и поведение.

- ✓ През **м. юни** се организира първа родителска среща за новоприетите първи групи. На нея родителите се запознават с: поэтапното приемане на децата в групата; предлагания модел на адаптация с присъствието на родител; адаптация при децата със СОП; правилника за вътрешния ред; дневния режим на детската градина - всички те са налични в сайта на детската градина, като родителите могат да се запознаят и предварително с тази информация.
- ✓ До една седмица след първата родителска среща се организира среща на родителите с психолога на детската градина. На нея се коментират възникналите у родителите въпроси относно адаптацията на децата (без значение дали тя е без или с родителско присъствие).
- ✓ На желаещите родители да участват в модела за „Адаптация с присъствие на родител“ се дава заявление-декларация, което се предоставя на директора на детската градина до края на **м. юни**. На заявите родители им се дават (изброените инструкции и необходими документи са качени в сайта на детската градина):
 - инструкции, които описват изпълнението на модела по дни и ролята им в него;
 - необходимите им здравни документи, които трябва да притежават, за да могат да влизат в групата и сроковете за подаването им;
 - насоки какво трябва и какво да не правят по време на престоя си в групата – **абсолютно се забранява** ползването на мобилни телефони – вниманието на родителя трябва да е насочено изцяло към детето и процеса на адаптация.
 - за престоя в групата родителя трябва да си осигури подходящи вътрешни обувки.
- ✓ На родителите се предлага, в рамките на **м. юни**, т.нар. „Ден на отворените врати за адаптация“, в който те и новопостъпилите деца да разгледат и да се запознаят с двора на територията на детската градина в рамките на 30 мин. – 9,00 – 9,30 часа или 17,30-18,00 часа.

Точния ден и час, ще съобразени с работния график на детската градина и ще бъдат качени в сайта на градината .

- ✓ В началото на **м. септември** (преди началото на учебната година) се предлага втори „Ден на отворените врати за адаптация“, в който децата от 1-вите групи, които не са успели през **м. юни**, да разгледат и да се запознаят с двора на територията на ДГ в рамките на 30 мин. – 9,00 – 9,30 часа или 17,30-18,00 часа. Точния ден и час, ще съобразени с работния график на детската градина и ще бъдат качени в сайта на градината.
- ✓ В ситуация на пандемия могат да се използват различни платформи за онлайн комуникация, като информация за нея ще бъде качена на сайта на детската градина и съобразена с работния график на учителите и детската градина.

(3) Права и задължения на родителя

Права и задължения на родителя при прилагане „Адаптация с присъствие на родител“:

- **Разбираме, че ни поверявате най-ценното си, но моля, не давайте съвети на персонала и не се намесвайте в тяхната работа!**
- Добре е да предвидете **около 2 седмици**, в които да сте на разположение преди връщане на работа.
- В периода на адаптацията – **7 (седем) дни** – родителите е желателно да **не планират** екскурзии или други значими събития в живота на детето.
- **Родителят** присъства в групата след предварително уточнен график с учителите. **При умерено привързаните деца**, родителят наблюдава детето си, като му оказва подкрепа при необходимост; стимулира го да взема участие в груповите дейности и да се доверява все повече на учителите и помощник-възпитателя. **При деца със силна привързаност** родителят следва импулсите на детето за изследване на средата, като не го кара насилно да играе с останалите деца.
- Първите **3 (три) дни** родителят заедно с детето, присъстват в групата **само 1 (един) час**, след което си тръгват. Ако през тези дни му се наложи излизане от групата (в рамките на едночасовия престой) **взема детето със себе си**.
- На четвъртия ден от адаптацията **родителя сам** инициира първи опит за раздяла. Родителя излиза от групата – **от 20 до 30 мин**, но **остава на разположение във фойето**, за да може да реагира при нужда, в зависимост от реакцията на детето.
- От петия до седмия ден на адаптацията **родителят оставя детето само в групата и го взема след 2 (два) часа или на обяд** (преди следобедния сън в групата).
- След успешна адаптация след седмия ден, **присъствието на родителя в групата не е необходимо, но той остава на разположение и при нужда ще бъде повикан от учителите**.
- При неуспешна адаптация, детето остава една седмица у дома, без да посещава детската градина, след което адаптационният период се повтаря от самото му начало.
- Моделът за „Адаптация с присъствие с родител“ се прилага само в две сесии. При несправяне с адаптирането на детето, родителят ще бъде помолен да осъществи среща със специалистите в ЕПЛР на детската градина и учителите в групата, за уточняване на последващи мероприятия, с цел по-адекватната адаптация на детето.
- Моделът за „Адаптация с присъствието на родител“ се осъществява само и единствено в първа група, с новоприетите деца.
- По време на престоя в групата **родителят:**
 - **е с изключен телефон и не прави снимки или видеа;**
 - **не играе** с другите деца;
 - **не разговаря** с други родители (които в момента оставят децата си в съответната група);

- **не кара** детето си да се отделя от него и да играе с останалите деца.
- **При неспазване на подписаните изисквания, родителя ще бъде помолен да напусне модела „Адаптация с присъствие на родител“ и детето ще продължи адаптирането си в детската градина по модела „Адаптация без присъствие на родител“!**

Взаимното уважение е ключът към бързата и дългосрочна адаптация на детето!

(4) Права и задължения на учителите

Права и задължения на учителите по време на прилагане на „Адаптация с присъствие на родител“:

- **Учителите** се запознават с резултатите от попълнените въпросници от родителите, за да имат представа за индивидуалностите на новопостъпилите деца в първа група.
- **Учителите** уточняват с родителите поетапния прием на децата в групата.
- **Учителите** установяват мястото, където ще пребивават родителя и детето при „Адаптация с присъствие на родител“.
- **Учителите** изготвят графика за присъствието на родителя в групата при „Адаптация с присъствие на родител“.
- В първите три дни при „Адаптация с присъствие на родител“ **учителите нямат ангажимент** към детето по време на престоя му групата с родителя.
- През първия ден от престоя на родителя с детето **учителят**:
 - **следва** нормалния ход на дневния режим;
 - **наблюдава** детето и взаимодействието му с родителя и средата;
 - **не е необходимо** да се прави опит за сприятеляване с детето.
- През втория ден от престоя в зависимост от вида привързаност **учителят** започва да общува с детето, като се опитва да включи родителя и детето в общи игри.
- На третия ден от престоя се създават по-близки взаимоотношения с детето, но не се прави опит за разделя на детето с родителя.
- На четвъртия ден **родителят, а не учителят, инициира** опит за разделя с детето. При отсъствието вече на родителя, **учителят осъществява** игрово взаимодействие с всички деца в занималнята.
- При успешен опит за разделя, на 5 и 6 ден, детето остава в групата до обяд и **учителят взаимодейства** с него, както с останалите деца.

Чл.60 Адаптация на деца със СОП

Адаптацията при децата със СОП изисква повишено внимание от страна родители, учители и специалистите от ЕПЛР на детето.

- Периодът на адаптация при децата със СОП може да започне с присъствие на родителя, ако той е преценил, че е необходимо да се осъществи такава адаптация.
- Тя протича по модела „Адаптация с присъствие на родител“, но времетраенето ѝ може да бъде удължено.
- При децата със СОП периодът за присъствие в групата до обяд е до края на **м. октомври**.
- По преценка на специалистите в ЕПЛР, детето може да продължи да бъде вземано на обяд, до края на първо полугодие.
- Ако адаптацията е постигната до края на **м. октомври**, детето със СОП е препоръчително да бъде вземано след следобедния сън, най-късно до 16,00 часа, като това се съгласува с учителите и специалистите в ЕПЛР.
- Ако детето със СОП нарушава обедния сън на останалите деца, след обсъждане с родители, учители и специалистите в ЕПЛР на детето, може да се препоръча вземане на обяд до края на завършване на първа група.

- Децата със СОП имат нужда от по-продължителна адаптация към новата среда, персонал и режим в групата. Всяка смяна може да доведе до регресия на адаптацията. **Препоръчително е тези деца да не посещават сборни групи**, както през учебната година, така и в неучебно време.

Чл.61 Адаптираното дете

1. Разделя се самостоятелно и в добро настроение с родителя/родителите, възрастните.
2. По време на престоя в детската градина е спокойно. Може често да задава въпроси на учителя или помощник-възпитателя – „кога и дали“ ще го вземат от детската градина, което означава, че неговите очаквания са свързани с необходимостта от потвърждаване на неговата сигурност.
3. По време на занимания и игри разказва спокойно за себе си или за своите близки.
4. При тръгване от детската градина разказва какво се е случило през деня.

Адаптацията е приключила след като детето е приело служителите, децата и средата. Възможно е при сутрешния прием, детето да протестира, но при влизане в групата да се чувства комфортно. Важно е раздялата с мама или татко да бъде бърза и кратка, за да не се разстройва допълнително детето.

Екипът на Детска градина №192 „Лозичка“ разбира, че адаптацията е труден период за семейството. В това отношение следим внимателно адаптацията на Вашето дете и ще Ви информираме за неговото състояние.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1 - Въпросник за спецификите на детето

Приложение 2 - Заявление-декларация за участие на родителя в модела „Адаптация с присъствието на родител“

Приложение 3 - Списък за необходимите документи и пособия за пребиваване в групата

Приложение 4 - Инструкции за родителя

ВЪПРОСНИК

Уважаеми родители, предлагаме на вниманието Ви тази кратка анкета. Приемете, че това е задочен разговор с учителите на Вашето дете и искате да споделите важните особености за него, които учителите да вземат под внимание в процеса на ежедневното общуване с детето. Моля да отговорите коректно. С това ще улесните екипа и подпомогнете адаптацията на Вашето дете към условията в детската градина.

Име, фамилия на детето (как се обръщате към детето си)

.....

Дата на раждане:.....

Посещавало ли е друго детско заведение (общинска ясла, частна ясла, друго)? Лесно ли се осъществяваше раздялата при водене сутрин?. Какъв подход бе използван, за да помогнете на детето да свикне с новите условия?

.....

Здравословно състояние (често ли боледува, алергии, хреми, бронхити и др.)

.....

Интереси на детето (как опознава близката среда – непосредствено, игри и разговори, телевизия и други технологии.)

.....

Характер и особености на детето (на каква възраст проходи и проговори, ползва ли памперс, има ли речеви затруднения, често ли плаче и се сърди, дразни ли се от шума и др

.....

Хранене и сън на детето (има ли храни, които не обича, твърда или пасирана храна, колко часа е следобедния сън, имате ли ритуали за сън

.....

Как общува с възрастни и връстници (срамува ли се, има ли страх, как обича да играе, често ли спори за играчки и др

.....

Какви са Вашите очаквания към детската градина?. Какви са Вашите идеи за сътрудничество с детската градина в процеса на възпитателно-образователната дейност?.

.....

По какъв начин бихте се включили в живота на детската градина (изработване и реализиране на проекти, спортни, транспортни, приложни и ремонтни дейности, градинарски услуги и други свързани с професионалните ви възможности)

.....

Какво пропуснахме да попитаме за Вашето дете, а Вие смятате че е важно да го споделите

.....

Дата:

Подпис на родителя:

Приложение 2

До Директора
на Детска градина №192, „Лозичка”
гр. София

ЗАЯВЛЕНИЕ-ДЕКЛАРАЦИЯ

за включване в „Модел за адаптация на дете с присъствие на родител“

Долуподписаният.....

,

(име, презиме, фамилия на майка)

родител на

(име, презиме, фамилия на детето),

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН/ ГОСПОЖО ДИРЕКТОР,

Заявявам желанието си за включване в модел „Адаптация с присъствие на родител“.

Декларирам, че съм запознат/а с Модела за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина.

Декларирам, че преди постъпване на детето ще предоставя следните документи и пособия за пребиваване в групата:

- ✓ Заверена здравна книжка;
- ✓ Вътрешни обувки;
- ✓ Маска (при необходимост)

Декларирам, че ще спазвам Инструкциите за прилагане на модела „Адаптация с присъствие на родител“.

С уважение:

.....

(име, фамилия и подпис)

Приложение 3

Списък за необходимите документи и пособия за пребиваване в групата

- ✓ Заверена здравна книжка;
- ✓ Вътрешни пантофи;
- ✓ Маска (при необходимост).

Приложение 4

Инструкции за родителя

- Предвидете около 2 седмици, в които да сте на разположение преди връщане на работа.
- В периода на адаптацията – 7 (седем) дни – желателно да не планирате екскурзии или други значими събития в живота на детето.
- Присъствате в групата след предварително уточнен график с учителите. При **умерено привързаните деца**, наблюдавате детето си, като му оказвате подкрепа при необходимост; стимулирате го да взема участие в груповите дейности и да се доверява все повече на учителите и помощник-възпитателя. **При деца със силна привързаност** следвайте импулсите на детето за изследване на средата, като не го карате насила да играе с останалите деца.
- Първите 3 (три) дни заедно с детето, присъствате в групата само 1 (един) час, след което си тръгвате. Ако през тези дни Ви се наложи излизане от групата (в рамките на едночасовия престой) вземате детето със себе си.
- На четвъртия ден от адаптацията **Ви сам инициирате** първи опит за раздяла. **Излизате** от групата – от 20 до 30 мин, **но оставате** на разположение във фойето, за да може да реагирате при нужда, в зависимост от реакцията на детето.
- От петия до седмия ден на адаптацията оставяте детето само в групата и го вземате след 2 (два) часа или на обяд (преди следобедния сън в групата).
- След успешна адаптация, след седмия ден, **присъствието Ви в групата не е необходимо**, но оставате на разположение и при нужда ще бъдете повикан от учителите.
- **При неспазване на подписаните изисквания от ВАС, ще бъдете помолен да напуснете модела „Адаптация с присъствие на родител“ и детето Ви ще продължи адаптирането си в детската градина по модела „Адаптация без присъствие на родител“!**

По време на престоя в групата:

- сте с **изключен телефон** и не правите снимки или видеа;
- **не играете** с другите деца;

- **не разговаряте** с други родители;
- **не карате** детето си да се отдели от Вас и да играе с останалите деца.

Взаимното уважение и е ключът към бързата и дългосрочна адаптация на детето!